

Ondersteuningsprofiel van rkbs de Vlieberg, onderdeel van Stichting Sarkon.

Scholengroep Den Helder Zuid.

Ondersteuningsprofiel van rkbs de Vlieberg, onderdeel van Stichting Sarkon.

Scholengroep Den Helder Zuid.

1. Functie van het ondersteuningsprofiel

In het ondersteuningsprofiel beschrijft de school haar mogelijkheden om leerlingen te ondersteunen wanneer het regulier aanbod van de school onvoldoende aansluit bij de ontwikkeling van de leerling. In het ondersteuningsprofiel zijn de daarvoor relevante gegevens opgenomen zodat voor ouders, samenwerkingsverband en overige scholen van de onderwijsgroep de mogelijkheden van de school duidelijk zijn.

Het ondersteuningsprofiel maakt een onderscheid in basisondersteuning en extra ondersteuning. De basisondersteuning ligt bij voorkeur bij alle scholen op een gelijk niveau. Afspraken over een minimumniveau worden in het samenwerkingsverband gemaakt en gelden voor alle scholen.

Extra ondersteuning kan per school verschillen. Bij extra ondersteuning gaat het om specifieke kwaliteiten van de school gericht op leerlingen die deze vorm van extra ondersteuning vragen. Extra ondersteuning vertaalt zich in arrangementen die de school kan bieden en waarvoor doorgaans extra middelen worden ingezet. Arrangementen kunnen deels structureel deel uitmaken van het ondersteuningsaanbod en deels een tijdelijk karakter hebben. Een arrangement geeft aan:

- Welke deskundigheid wordt ingezet.
- De tijd die beschikbaar is.
- Het programma dat uitgevoerd wordt en de gebruikte materialen.
- Het mogelijk specifieke gebruik van het schoolgebouw.
- Samenwerking met ouders, onderwijs en mogelijke ketenpartners.

Het ondersteuningsprofiel geeft eveneens informatie over de basiskwaliteit van de school. Daarom is het oordeel van de inspectie over deze basiskwaliteit opgenomen in het ondersteuningsprofiel.

Het ondersteuningsprofiel van de school vormt voor ouders een houvast bij schoolkeuze en voor de scholen/besturen een houvast bij toelating van leerlingen en het vinden van de meest geschikte plek voor een leerling.

Het samenwerkingsverband heeft afspraken gemaakt over een geheel van preventieve en licht curatieve interventies die binnen de ondersteuningsstructuur van de school planmatig en op een overeengekomen kwaliteitsniveau worden uitgevoerd. De financiële afspraken zijn vastgelegd in het activiteitenplan van het betreffende schooljaar. Het samenwerkingsverband investeert in deze basisondersteuning om die op een zo hoog mogelijk niveau te brengen en te houden. Bij basisondersteuning zijn doorgaans al netwerkpartners betrokken. Kenmerkend voor basisondersteuning in ons samenwerkingsverband is:

- het functioneren van een schoolgebonden ondersteuningsteam (OT),
- de beschikbaarheid van een voorziening voor interne begeleiding,

- de beschikbaarheid van voldoende formatie die, naast de groepsleerkracht, direct ingezet kan worden voor ondersteuning van individuele leerlingen, waarvoor het reguliere aanbod in onvoldoende mate tegemoet komt aan hun onderwijsbehoeften,
- de beschikbaarheid van schoolmaatschappelijk werk,
- het beschikbaar zijn van orthopedagogische kennis en ervaring,
- het beschikbaar zijn van specifieke deskundigheid op diverse inhoud,
- het hanteren van een privacyreglement.

Naast de investering door het samenwerkingsverband leveren ook de schoolbesturen en gemeenten een belangrijke financiële bijdrage t.b.v. deze voorzieningen.

Basisondersteuning kan in de loop van de tijd onderdeel uit gaan maken van de basiskwaliteit. Dat komt onder meer tot uiting in het door elke school opgestelde schoolondersteuningsprofiel (SOP), waarin door de scholen is aangegeven welke basiskwaliteit en basisondersteuning zij kunnen bieden op het gebied van:

- sociaal emotionele ontwikkeling waaronder ook de ondersteuning van leerlingen met
- specifieke leer- of gedragskenmerken,
- taal/lezen en spelling,
- rekenen/wiskunde.

De inhoud van dit schoolondersteuningsprofiel (SOP) bestaat uit:

1. Functie van het ondersteuningsprofiel	blz 1
2. Gegevens van de school	blz 3
3. Karakteristiek en onderwijsvisie van de school	blz 3
4. Kengetallen	blz 6
5. Oordeel van de onderwijsinspectie	blz 6
6. Organisatie van de ondersteuning	blz 8
7. Ondersteuning sociaal-emotionele ontwikkeling	blz 15
8. Ondersteuning lezen en spelling	blz 17
9. Ondersteuning rekenen en wiskunde	blz 18
10. Grenzen aan ondersteuning	blz 19
11. Professionalisering	blz 20

2. Gegevens van: **rkbs de Vlieberg te Den Helder**
Directeur: **S. Tot**
Tel.: **0223 660855**
Email: directeur.devlieberg@sarkon.nl
Website school: www.vlieberg.nl
Website stichting: www.sarkon.nl

3. Karakteristiek en onderwijsvisie van de school

Visie (uitgangspunten):

Op de Vlieberg vinden wij het van belang dat relatie en prestatie hand in hand gaan. Leren is een sociaal proces wat je samen doet in de klas en in de school. Wij gaan uit van de beginsituatie van leerlingen en bouwen samen aan nieuwe kennis.

Wij willen leerlingen laten excelleren door de zelfstandigheid te vergroten en meer in te spelen op de creativiteit, de ervaring en het doen. Wij hechten waarde aan de inbreng van onze leerlingen en willen samen met hen bouwen aan een rijke leeromgeving. Leerlingen leren met behulp van de leerkracht binnen de kaders van de school hun eigen leerproces aan te sturen.

Wij willen de talentontwikkeling van leerlingen en leerkrachten bevorderen en blijven ons leren toetsen aan de ontwikkelingen in de maatschappij.

Waarden:

Wij baseren onze uitspraken op de volgende waarden:

Respect

Saamhorigheid

Autonomie

Nieuwsgierigheid

Waarom:

Wij hechten waarde aan onze waarden en uitspraken, omdat:

- ✓ Als een kind ervaart "Ik mag er zijn", heeft het een basis om zich competent te voelen en autonoom te handelen.
- ✓ Het leren van en met elkaar ontwikkelt een kritische houding, samenwerken, uitleggen aan de ander, luisteren naar elkaar en concessies doen. Je leert dat jouw aandeel belangrijk is voor het eindresultaat.
- ✓ Leerlingen worden medeverantwoordelijk voor hun eigen leerproces. Hierdoor raken de leerlingen meer betrokken en bewuster van hun eigen leerbehoeften. Door het inspelen op de interesse van de leerling, wordt de motivatie in voorwaarde vergroot.
- ✓ Door met en van elkaar te leren, ontwikkel je meer perspectieven om naar een onderwerp te kijken. Je krijgt hierdoor een bredere kijk op de maatschappij.
- ✓ De maatschappij verandert continu. De leerlingen komen in aanraking met meerdere manieren om kennis te vergaren. Digitalisering is hier een wezenlijk onderdeel van.
- ✓ Naast een auditief en visueel aanbod willen wij ook de lesstof laten ervaren (het doen) om met hoofd, hart en handen te leren.
- ✓ Wij willen dat ons onderwijs aansluit bij de belevingswereld van de leerlingen van de 21ste eeuw en willen daarom met onze leerlingen in gesprek blijven.
- ✓ Wij willen leerlingen de uitdaging bieden om samen nieuwe kennis op te doen, opdat zij van en met elkaar kunnen leren met aandacht voor hun eigen inbreng en hun talenten te ontwikkelen en bewust in te zetten voor de ander en zichzelf.
- ✓ Wij willen leerkrachten en leerlingen in hun kracht zetten opdat zij zich competent voelen en zij zich uitgedaagd voelen om zich verder te ontwikkelen en dat zij deze talenten willen inzetten om anderen te helpen.
- ✓ We willen een onderzoekende houding stimuleren bij leerlingen en leerkrachten om gefundeerde keuzes te kunnen maken.

Naast lezen, rekenen, schrijven, taal, wereldoriëntatie en de creatieve vakken, wordt er aandacht besteed aan:

- * respectvol omgaan met elkaar;
- * kennis van waarden en normen;
- * zelfvertrouwen ontwikkelen;
- * verantwoordelijkheid dragen;
- * van en met elkaar leren;
- * omgaan met gevoelens van vreugde en verdriet.

Gelijkwaardigheid tussen mensen is een belangrijk uitgangspunt. Wij leren de leerlingen respect opbrengen en zorg te dragen voor de medemens, ongeacht kleur, status, handicap, cultuur of geloof. Wij zijn alert op discriminatie en pesten. Er is een pestprotocol en veel aandacht voor het voorkomen van pesten.

Katholiek onderwijs is gebaseerd op de katholieke geloofstraditie. Op school praten wij over de waarden van het Christendom en handelen ernaar op onderwijskundig en opvoedkundig gebied. Bijzondere activiteiten, waarin deze traditie merkbaar is zijn: schoolvieringen, gemeenschappelijke activiteiten, bezinningsmomenten, waaronder het dagelijkse gebed en onze lessen levensbeschouwing. Het besef dat wij wereldburgers zijn, daagt ons steeds weer uit om te zoeken naar wat er beter kan en welke rol wij daarin kunnen vervullen.

Als u uw kind aanmeldt, dan betekent dat, dat u de katholieke identiteit en de visie van onze school onderschrijft.

Pedagogische aanpak

Leerlingen verschillen van elkaar, zowel emotioneel als intellectueel. Het is onze uitdaging om aan die verschillen tegemoet te komen. Wij werken daarom met een adaptieve aanpak. Dat betekent dat wij aan de basisbehoeften van de leerling tegemoet komen:

- * Relatie In het leerkrachtgedrag voortdurend laten merken dat de leerlingen gewaardeerd worden.
- * Competentie Het geloof in het eigen kunnen van de leerlingen stimuleren.
- * Autonomie De leerlingen steeds meer verantwoordelijkheid leren dragen voor hun ontwikkelingsproces.

Onderwijskundige aanpak

Wij zoeken de balans tussen het aanleren van kennis en vaardigheden en het stimuleren van de persoonlijke ontwikkeling. Daarom zien wij het ook als onze taak de sociale, culturele en lichamelijke vaardigheden van de leerling te ontwikkelen. Wij leren de leerling zelfstandig werken, zelf problemen oplossen en samenwerken.

Om deze aanpak gestalte te geven werken wij met gevarieerde werkvormen. Op de Vlieberg wordt gewerkt met:

- structurele coöperatieve werkvormen in de groepen 1 t/m 8.
- doelgericht werken in de groepen 5 t/m 8 met behulp van een portfolio.

- samen met de leerlingen een rijke leeromgeving creëren door met hen in gesprek te gaan en de omgeving in te richten met hun ideeën.
- leren de leerlingen omgaan met uitgestelde aandacht volgens ons stappenplan zelfstandig werken.

Daarnaast is er structureel tijd ingeroosterd voor creatieve vakken zoals muziek, dans, drama, tekenen en handvaardigheid. Door de samenwerking met Triade beogen wij een samensmelting tussen creatieve doelen en vakspecifieke doelen binnen het reken- en taalonderwijs, uitgebreid met wereldoriëntatievakken.

4. Kengetallen

	01-10-2011	01-10-2012	01-10-2013	01-10-2014	01-10-2015	01-10-2016
Leerlingaantallen	214	214	205	191	177	171
Gewichtenleerlingen 0,3	17	19	16	12	9	7
Gewichtenleerlingen 1,2	4	4	4	6	6	6
Verwijzingen naar:						
- SBO	2	3	1	1	0	0
- SO	0	0	0	0	0	0
- Excellentie PlusKlas	0	0	0	1	1	1
- Excellentie - Eureka	0	0	0	0	0	0

5. Oordeel van de onderwijsinspectie n.a.v. inspectie bezoek op 10-3-2016

Beschouwing

Algemeen beeld

Rkbs De Vlieberg heeft met grote inzet gewerkt aan het verder verbeteren van haar onderwijskwaliteit. Het resultaat hiervan is duidelijk zichtbaar. In de hele school werkt en leert men doelgericht, zowel de leerlingen als het team. Alle indicatoren op twee na zijn nu voldoende. De taakgerichte werksfeer en de manier waarop bestuur, directie en team samenwerken heeft de inspectie zelfs als goed gewaardeerd. Verdere verbetering is nog nodig waar het gaat om gerichte ondersteuning van leerlingen met leerachterstanden.

Hieronder volgt een toelichting op het oordeel.

Toelichting

Opbrengsten

De eindopbrengsten zijn voldoende. In 2015 liggen zij boven de ondergrens die de inspectie bij de beoordeling hanteert. In 2014 en 2013 liggen de scores nog onder deze ondergrens. Het perspectief op voldoende eindopbrengsten in 2016 is eveneens gunstig, gezien de resultaten van de huidige groep 8 op de leerlingvolgsysteem toetsen.

Leerstofaanbod

Het leerstofaanbod van de school voldoet aan de kerndoelen en wordt aangeboden tot en met het niveau van groep 8. Er is een doorgaande lijn in het aanbod van de groepen 1 en 2 naar groep 3 en tussen de overige groepen.

Didactisch handelen en afstemming

De lessen kenmerken zich door een duidelijke structuur: de leraren werken volgens eenzelfde instructiemodel en klassenmanagement. De uitleg is schoolbreed duidelijk en doelmatig. De meeste leraren maken effectief gebruik van interactieve werkvormen en geven op een positieve wijze feedback op werkhouding, leerproces en leerresultaat. Zij weten hierdoor een goede taakgerichte werksfeer te creëren en de leerlingen actief te betrekken bij de les.

Ook stemmen zij hun instructie en verwerking nu voldoende af op de onderwijsbehoeften van (groepen) leerlingen. De organisatie en inhoud van deze afstemming is vastgelegd in groepsplannen.

Zorg en begeleiding

Rkbs De Vlieberg werkt met een cyclisch zorgsysteem. Om de ontwikkeling van al haar leerlingen te volgen, maakt zij gebruik van methodegebonden en methode-onafhankelijke toetsen en daarnaast een observatiesysteem bij de kleuters. De toetsresultaten en observatiegegevens worden geregistreerd en geanalyseerd en vormen de opmaat voor het maken van groepsplannen en indien nodig individuele plannen. Voor leerlingen waarvan de ontwikkeling stagneert, is de analyse echter nog steeds niet diepgaand genoeg. Daardoor is het onduidelijk of de extra ondersteuning die deze leerlingen krijgen, past bij hun individuele leerprobleem. Ook de uitvoering van de extra ondersteuning voor deze leerlingen is op schoolniveau nog niet planmatig. In de plannen is soms wel, maar vaker niet te zien welke leerlingen het betreft, en wat het doel en de aanpak zijn.

Kwaliteitszorg

De kwaliteitszorg en de voorwaarden voor kwaliteitszorg zijn in zijn geheel voldoende. De school heeft in de afgelopen twee jaar onder aansturing van de directeur hard gewerkt aan de verbetering van haar onderwijskwaliteit. Een tweejarig verbeterplan, opgesteld door het team, onder coachende leiding van een externe deskundige en de directeur, is daarin leidend geweest. Alle leraren hebben regelmatig lesbezoeken gehad van de directeur en de intern begeleider. Ouders, leerlingen, team, bestuur en externen zijn op diverse manieren betrokken bij de evaluatie van het onderwijsleerproces.

Ondertussen is de school ook begonnen met het werken met een nieuw kwaliteitszorgsysteem waarin evaluatie en borging van het onderwijsleerproces structureel plaatsvinden. Ook maakt de school twee keer per jaar uitgebreide trendanalyses van de leerresultaten waarbij zij behaalde resultaten afzet tegen eigen normen. Wanneer er sprake is van opvallende resultaten in positieve en negatieve zin, gaat zij met het team na wat de oorzaken hiervan kunnen zijn.

De inspectie spreekt haar waardering uit voor de manier waarop de directie, het team en het bestuur hebben samengewerkt aan de kwaliteitsverbetering.

Ondanks de druk door de vele verbeteractiviteiten en het verscherpte toezicht, heeft het team een grote bereidheid laten zien om gezamenlijk op een positieve manier te werken aan de schoolontwikkeling. Deze open en lerende houding en gedeelde verantwoordelijkheid is een kenmerk van een professionele cultuur.

TOEZICHTARRANGEMENT

Kwaliteit

De Inspectie van het Onderwijs kent aan de rkbs De Vlieberg het basisarrangement toe. De kwaliteit van het onderwijs is weer voldoende. Dit betekent dat de school niet langer onder intensief toezicht valt.

6. Organisatie van de ondersteuning

Formatie ondersteuning individuele onderwijsbehoeften

Het Samenwerkingsverband stelt vanaf het schooljaar 16-17 een aanzienlijk groter deel van haar budget direct beschikbaar aan haar scholen en wil daarmee een bijdrage leveren aan het uitbreiden van de mogelijkheden van basisondersteuning. Scholen kunnen die, binnen de afspraken die gemaakt zijn, onder eigen verantwoordelijkheid vorm geven. Deze werkwijze heeft als belangrijk neveneffect dat de administratieve handelingen die gepaard gaan met het tijdelijk aanstellen van personeel drastisch beperkt worden en in het verlengde daarvan reële banen aan medewerkers kunnen worden geboden, waarin ook sprake is van

ruimere mogelijkheden voor persoonlijke ontwikkeling.

De inzet van deze middelen voor ondersteuning van individuele onderwijsbehoeften wordt door de school op transparante wijze verantwoord in haar jaarverslag waarin in ieder geval de omvang van de ingezette ondersteuningsformatie is aangegeven, het aantal groeidocumenten dat opgesteld is en de inzet van de middelen.

De toekenning van de beschikbare middelen door het Samenwerkingsverband aan de scholen/besturen vindt plaats aan de hand van een jaarlijks vast te stellen vaste voet en het leerlingenaantal van de school. (zie website Activiteitenplan 16-17)

Onze school maakt gebruik van een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van

- de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen
- gegevens om tijdig de aard van de te bieden ondersteuning te bepalen
- het planmatig uitvoeren van de ondersteuning
- het regelmatig evalueren van de effecten van de ondersteuning
- het zoeken van structurele samenwerking met (keten) partners waar noodzakelijke interventies op leerlingniveau de eigen kerntaak overschrijden.

De school kent de volgende ondersteuningsstructuur:

Over de voortgang bij de ondersteuning van leerlingen is er:

- overleg tussen schoolleider en lb-er structureel ingepland.
- structureel overleg tussen lb-er en leerkracht over leerlingenondersteuning.
- een voortgangsbespreking tussen groepsleerkracht, ouders en externe deskundigen.
- overleg tussen (schoolleider en) lb-er en plusgroep-leerkracht, MRT-er en vakleerkracht lichamelijke opvoeding waar nodig.
- werkoverleg tussen lb-er en onderwijsondersteuner op afspraak.
- overleg in de lb-groep van de stichting Sarkon waar de lb-er deel van uit maakt (ca. 6x per jaar).
- het scholengroepoverleg Den Helder Zuid waar lb-er en schoolleider aan deelnemen.

Leerlingbesprekingen:

- In de jaarplanning zijn intervisiemomenten opgenomen waar handelingsverlegenheid m.b.t. de onderwijsbehoeften van leerlingen worden besproken.
- Leerlingen worden volgens de HGW-cyclus individueel besproken door lb-er en leerkracht.

Overdrachten:

- Vóór de start van het nieuwe schooljaar is de overdracht beschikbaar van de vorige leerkracht. Er is een warme overdracht van leerkracht op leerkracht.

Rapporten:

- Na drie perioden (november, maart en juni) wordt op onze school een rapport meegegeven. De eerste twee periodes worden de ouders uitgenodigd voor een voortgangsgesprek.
- Vanaf groep 5 mag de leerling mee naar het gesprek. Dit is het portfoliogesprek.
- De leerling heeft een actieve rol tijdens het gesprek. Hij/zij presenteert haar portfolio en reflecteert op de doelen die hij/zij gesteld heeft.
- Daarnaast wordt het rapport besproken.
- Ouders kunnen aangeven of hun kind tijdens het gesprek geheel of gedeeltelijk aanwezig is.
- Het gesprek van de derde periode is facultatief; op verzoek van ouders of op verzoek van de leerkracht vindt het gesprek plaats.

De school zelf kent drie ondersteuningsniveaus van basisondersteuning :

Zodra blijkt dat de leerkracht meer ondersteuning nodig vindt, wordt u als ouder direct ingelicht. De ondersteuning en het niveau daarvan wordt altijd besproken.

Niveau 1 : basisondersteuning

- De leerkracht observeert de leerling en beschrijft zijn/haar gedrag en resultaten.
- De resultaten van methode-gebonden toetsen bieden goede aanwijzingen.
- De ondersteuning kan direct in de groep gegeven worden door gebruik te maken van effectieve instructie: instructie waarbij
 - leerlingen actief betrokken zijn.
 - leerlingen taakgericht zijn.
 - de leerkracht geeft in een eerste gesprek de ondersteuning van het kind aan: ondersteuning in de klas en bv. door wie.

Niveau 2: basisondersteuning

De leerkracht en ouders bespreken het vervolg. Als het eerste niveau van ondersteuning niet genoeg heeft opgeleverd, besluit de leerkracht:

- of zijn/haar ondersteuning te intensiveren;

- of de intern begeleider van de school te consulteren;
- of de leerling in te brengen in een leerlingbespreking;

Doorgaans zal dit leiden tot meer gerichte ondersteuning die verantwoord wordt in het groepsplan. Ondersteuning die buiten de groep gegeven wordt, kan daar onderdeel van uitmaken.

Niveau 3: basisondersteuning

Leerlingen die ondanks de geschetste ondersteuning onvoldoende succesvol blijven worden besproken in het onderwijsondersteuningsteam (OT) van de scholen. Het OT bestaat uit de directeur, de intern begeleider, de leerkracht en een orthopedagoog eventueel aangevuld samen met één of meer externe deskundigen. Ouders worden uitgenodigd om deel te nemen aan deze bespreking. Als al niet eerder gestart is dan wordt in ieder geval m.i.v. deze fase het groeidocument van het SWV gehanteerd.

Het OT kent doorgaans een vaste procedure van inbreng en de bespreking kan leiden tot:

- een verdere intensivering of aanpassing van de al geboden ondersteuning ;
- gerichte ondersteuning in of buiten de groep door inzet van extra ondersteuningsformatie waarover de school beschikt (onderwijsondersteuner, onderwijsassistent, leerlingbegeleider, remedial teacher);
- het uitvoeren van handelingsgericht / psychologisch onderzoek;
- een overgang naar niveau 4.

Niveau 4: extra ondersteuning

Wanneer er door een OT geen mogelijkheden meer in het kader van basisondersteuning gezien worden, verhuist het groeidocument (dossier) naar het OTG van de scholengroep met de vraag een arrangement voor extra ondersteuning toe te kennen. Het OTG bestaat uit een ervaren en onafhankelijke orthopedagoog en drie intern begeleiders uit verschillende scholengroepen. Het OTG kan vijf mogelijke arrangementen toekennen:

1. Diagnostisch (geen regulier onderzoek maar specialistisch, b.v logopedie);
2. Begeleidingsarrangement (coaching van de leerkracht);
3. Jeugdzorgarrangement;
4. Combinatie van arrangementen;
5. Verwijzing naar één van de voorzieningen van het samenwerkingsverband.

Niveau 5: diepte ondersteuning

Op dit niveau geldt dat een verwijzing naar één van de voorzieningen van het samenwerkingsverband de beste optie lijkt. De Commissie Toelating Onderwijsvoorzieningen (CTO) geeft in voorkomende gevallen Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV) af, zonder welke een leerling niet deel kan nemen aan Speciaal Basisonderwijs (SBaO) Speciaal Onderwijs (SO). De mogelijkheid tot deelname aan het Eureka-onderwijs (hoogbegaafden) wordt vastgelegd in een Toelatingsbesluit, af te geven door de CTO.

Hoe wordt de ondersteuning in de praktijk uitgevoerd:

Klasse- of groepsniveau

De leerkracht, eventueel samen met de intern begeleider (IB-er), organiseert ondersteuning in de eigen groep door middel van het organiseren van drie aanpakken in de groep (vanaf groep 2).

De eerste aanpak is voor leerlingen die behoefte hebben aan extra (voor-) instructie en begeleiding. De tweede aanpak is bedoeld voor leerlingen die na de reguliere instructie zelfstandig aan het werk kunnen. De derde aanpak is bedoeld voor leerlingen die grotendeels de basisstof beheersen en hierdoor ruimte hebben om te werken aan moeilijkere taken.

De leerlingen worden in de aanpakken geplaatst naar aanleiding van hun resultaten en onderwijsbehoeften. De leerkracht heeft de onderwijsbehoeften van de individuele leerling in kaart gebracht en speelt hier op in tijdens de les.

In elke groep heeft de leerkracht de mogelijkheid om extra instructiemomenten buiten de groep te organiseren met behulp van een RT-er. Dit wordt beschreven in het groepsplan en wordt structureel toegepast. Ouders worden geïnformeerd over de te geven zorg. Ouders kunnen bij de ondersteuning betrokken worden door ook thuis gericht met hun kind aan de achterstand te werken.

Schoolniveau

Vanaf dit niveau worden ouders/verzorgers intensief betrokken bij de ondersteuning die een leerling nodig heeft. Het gaat in dit geval om meer complexe ondersteuningsvragen waarbij andere deskundigheid betrokken kan worden. De in te zetten ondersteuning bespreken wij in ons Ondersteuningsteam (OT) en leggen we vast in het groeidocument. Ook ouders worden hiervoor uitgenodigd.

Scholengroepniveau

Wanneer extra ondersteuning die de school niet alleen kan bieden noodzakelijk lijkt, vragen we, op basis van het groeidocument, een arrangement aan bij het ondersteuningsteam van de scholengroep (OTG). Bij toekenning van een arrangement voor extra ondersteuning kan die zowel op de eigen school als op een andere school worden geboden. Ook in deze fase blijven ouders direct betrokken.

De voortgang wordt regelmatig, doch minimaal elke 6 weken, besproken met ouders en leerkracht met zo mogelijk de (externe) ondersteuner. Minimaal één keer per jaar wordt de voortgang geëvalueerd in het OT. De evaluatie wordt opgenomen in het groeidocument.

Samenwerkingsverbandniveau

Wanneer plaatsing op een school voor speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs of op de plusvoorziening van het samenwerkingsverband aan de orde lijkt, dienen we deze aanvraag, in overleg met de ouders, in bij het CTO (Centrale Toelaatbaarheid Onderwijsvoorzieningen).

Het CTO geeft een toelaatbaarheidsverklaring af die nodig is voor een plaatsing op één van deze voorzieningen.

Wanneer plaatsing op een school voor speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs of op de plusvoorziening van het samenwerkingsverband aan de orde lijkt, dienen we deze aanvraag, in overleg met de ouders, in bij het CTO (Centrale Toelaatbaarheid Onderwijsvoorzieningen). Het CTO geeft een toelaatbaarheidsverklaring af die nodig is voor een plaatsing op één van deze voorzieningen.

Aanwezige recente expertise personeel (schooljaren 2014-2017):

- ✓ Het team is geschoold in de HGW-cyclus.
- ✓ Het team is geschoold t.a.v. de kwaliteitscyclus m.b.t. het analyseren van de gegevens.
- ✓ Het team is geschoold m.b.t. de Rijke Leeromgeving.
- ✓ Het team is geschoold m.b.t. het Hoogbegaafden- en meerkmokersbeleid.
- ✓ Het team volgt dit schooljaar een teamscholing 'Vreedzame School'.
- ✓ Het team schoolt zich dit jaar m.b.t. faalangstige kinderen.
- ✓ De leerkrachten zijn geschoold op rekenkundig gebied met de methode "Met Sprongen Vooruit".
- ✓ Er is één leerkracht aanwezig die de Master SEN gedragspecialist in het primair onderwijs heeft afgerond.
- ✓ Er is één leerkracht aanwezig die de tweejarige IB-opleiding heeft afgerond.
- ✓ Er is één leerkracht aanwezig die de post-HBO opleiding rekencoördinator heeft afgerond.
- ✓ Er is één leerkracht aanwezig die de post-HBO opleiding taalcoördinator heeft afgerond.
- ✓ Er is één leerkracht aanwezig die de post-HBO opleiding cultuurcoördinator heeft afgerond.
- ✓ Twee kleuterbouwcollega's en de IB-er zijn geschoold in tijdig signaleren m.b.t. logopedie.
- ✓ Drie leerkrachten zijn geschoold in Meidenvenijn en Lastige Jongens Bestaan Niet m.b.t. gedrag.
- ✓ Acht leerkrachten zijn geschoold m.b.t. TOS-leerlingen.
- ✓ Een leerkracht heeft de verdiepende cursus voor de begeleiding van lio-ers gevolgd.
- ✓ Een leerkracht is geschoold in het werken met de meldcode.
- ✓ Er zijn vier BHV- geschoolde medewerkers.
- ✓ De directeur is geschoold preventiemedewerker.

- ✓ Er zijn vijf leerkrachten met de Master- competentie digibord level 3 en een Gynzy-specialist t.b.v. klassenmanagement.

Samen zorgen wij voor een op voldoende niveau functioneren van:

- een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.
- het systematisch volgen en analyseren van de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen.
- het op basis van een analyse en verzamelde gegevens tijdig bepalen van de aard van de te bieden ondersteuning.
- het planmatig uitvoeren van de ondersteuning.
- het regelmatig evalueren van de effecten van de ondersteuning.

Aanmelden op de Vlieberg

1 Wanneer ouders/verzorgers hun kind aanmelden op de Vlieberg, waarbij zij aangeven dat hun kind een specifieke ondersteuningsbehoefte heeft, gaan we altijd eerst met hen in gesprek. Samen met de ouders/verzorgers kijken we wat het kind nodig heeft en we bespreken de mogelijkheden die wij als school kunnen bieden. We willen een realistisch ontwikkelingsperspectief schetsen op basis van een reële inschatting van de onderwijs- en zorgbehoefte van het kind. Een proefplaatsing kan onderdeel zijn van het inschatten van de zorgbehoefte van het kind.

2 Als ouders/verzorgers hun kind aanmelden op de Vlieberg, vraagt de directeur naar de ontwikkeling van het kind. Mochten er leer- of ontwikkelbelemmeringen zijn, gaan we eerst met de ouders/verzorgers hierover in gesprek. Samen met de ouders/verzorgers kijken we wat het kind nodig heeft en we bespreken de mogelijkheden die wij als school kunnen bieden. We willen een realistisch ontwikkelingsperspectief schetsen op basis van een reële inschatting van de onderwijs- en zorgbehoefte van het kind.

Wanneer we tot de conclusie komen dat de plaatsing op de Vlieberg niet haalbaar of minder wenselijk is, dan gaan we samen met de ouders/verzorgers op zoek naar een beter alternatief binnen de regio. De school neemt hierbij het initiatief, waarbij intensieve communicatie en afstemming essentieel zijn.

Voor meer informatie ten aanzien van de zorg, verwijzen wij u naar bladzijde 5 en 6 van onze schoolgids.

7. Ondersteuning Sociaal Emotionele Ontwikkeling

7.1 Basiskwaliteit

Wij vinden het belangrijk om leerlingen te begeleiden in hun sociaal emotionele ontwikkeling. Voor het aanleren en versterken van wenselijk gedrag, het leren samenwerken, verantwoordelijkheid dragen en andere sociaal-emotionele aspecten in het kader van burgerschap, gebruiken wij de methode De Vreedzame School. Hierin verwerkt zit de methodiek "Grip op de groep", bestemd om in de eerste zes weken van het jaar de groepsstructuur te versterken.

De leerlingen worden in hun sociaal-emotionele ontwikkeling gevolgd met het instrument EGGO+.

Vanaf groep drie wordt meerdere malen per jaar een sociogram afgenomen (in groep 3 twee maal, vanaf groep 4 drie maal). De leerkracht gebruikt de informatie uit beide instrumenten om zicht te krijgen op de verhoudingen in de groep, de relaties en het welbevinden van de leerling. Signalen die hieruit voortkomen worden gebruikt om in gesprek te gaan met ouder/verzorger en leerling. Vanaf groep 5 is het onderdeel van het portfolio gesprek.

7.2 Basisondersteuning

Wanneer leerlingen door een bepaalde oorzaak zich niet of minder snel ontwikkelen op het gebied van deze sociaal-emotionele ontwikkeling, al dan niet als gevolg van een aanwijsbare aangetoonde oorzaak als ADHD, autisme gerelateerde stoornis of anderszins, dan is het aan de leerkrachten (in samenwerking met de IB-er) om de leerlingen hierin specifiek te begeleiden. Met name door de steeds grotere kennis die hierover beschikbaar komt en de steeds hogere eisen die de maatschappij aan de scholen stelt om deze leerlingen te begeleiden, is het van belang om hierin continu te blijven scholen en te ontwikkelen. Echter: begeleiding en ondersteuning kunnen bieden is geen "vast" gegeven, maar zal steeds moeten worden afgestemd op de specifieke ondersteuningsbehoeften van de leerling. Daarbij komt dat door wisselingen in personele bezetting de ondersteuningsmogelijkheden kunnen wisselen. Het hieronder genoemde aanbod geeft een indicatie weer van de ondersteuning die we in principe kunnen bieden, gerelateerd aan onze ondersteuningsstructuur. Begeleiding wordt afgestemd in overleg met de ouders en moet passen binnen de mogelijkheden van de school.

Wij kunnen nu de volgende ondersteuning realiseren:

- ✓ ADHD: Signalen herkennen, opstellen begeleidingsplan, structurele aanpak in de klas, al dan niet met externe ondersteuning.
- ✓ ASS: Signalen herkennen, bieden van veiligheid en vaste structuur in de reguliere klassensituatie.
- ✓ Meerkunners en hoogbegaafdheid: Signalen herkennen, signaleren, aansluiten bij hun ontwikkelbehoeften in de klas, eventuele plaatsing in de plusklas of verwijzing naar het Eureka-onderwijs.

- ✓ Faalangst en werkhoudingsproblemen: Signalen herkennen, gerichte begeleiding door individuele gesprekken door onze IB-er of leerkracht, al dan niet met externe ondersteuning.
- ✓ Pestgedrag: Herkennen, aanpak via anti-pest protocol (vernieuwd in 2013).

7.3 Extra Ondersteuning

In een aantal gevallen hebben leerlingen behoefte aan meer specialistische ondersteuning. Zo nodig wordt nader onderzocht welke ondersteuning nodig is. In overleg met het Ondersteuningsteam van de scholengroep (OTG) vindt vertaling plaats in de vorm van een arrangement, waarin doorgaans het ter beschikking stellen van deskundige formatie en/of middelen en duidelijke werkdoelen zijn opgenomen. In goed overleg met de ouders wordt dit opgenomen in het groeidocument. Op de Vlieberg is het mogelijk om ondersteuning te bieden op enkele specialismen, mits hiervoor voldoende extra ondersteuningsmogelijkheden (arrangementen) beschikbaar zijn:

- opvang en begeleiding van slechthorende leerlingen.
- opvang en begeleiding van leerlingen met een TOS.
- opvang en begeleiding van leerlingen met een lichamelijke handicap.
- opvang en begeleiding van leerlingen met een aan autisme verwante stoornis.

8. Ondersteuning Spelling en Lezen

8.1 Basiskwaliteit

We besteden veel aandacht aan het leesonderwijs. We hanteren een doorgaande lijn in zowel technisch als begrijpend lezen. In groep 1-2 worden voorbereidende activiteiten gedaan met de methode Schatkist en het programma Woordenstart, Spreekbeeld (bevordering van de klank-tekenkoppeling) en "Wat zeg je" (auditief taalprogramma). In groep 3 maken we gebruik van de methode Veilig Leren Lezen Kim-versie en wordt Spreekbeeld voortgezet.

Na groep 3 wordt er t/m groep 8 aandacht besteed aan het voortgezet technisch lezen. Hiervoor maken we gebruik van de methode Estafette. Daarnaast komt de nadruk steeds meer op het begrijpend (en later ook het studerend) lezen te liggen.

Voor het begrijpend lezen gebruiken we vanaf groep 4 de methode Nieuwsbegrip. De leerkracht maakt gebruik van modelling om leerlingen de denkstappen van het begrijpend lezen duidelijk te maken.

8.2 Basisondersteuning

De basiskwaliteit van de school is van voldoende niveau om de meeste leerlingen ruim voldoende leesvaardigheid te laten verwerven. We toetsen het begrijpend en technisch lezen met behulp van het Cito-leerlingvolgsysteem en/of de methode gebonden toetsen. Deze laten zien wanneer een leerling (on)voldoende leesvorderingen maakt. Wanneer er sprake is van een stagnatie of juist een versnelling in de leesontwikkeling, dan krijgen deze leerlingen een verlengde, intensievere instructie van de leerkracht of een ander aanbod. Ook worden ouders bij de ontwikkeling betrokken door hen de mogelijkheid te bieden om met schoolmateriaal thuis te oefenen.

Wij zijn er op gericht dyslexie tijdig te herkennen. Het monitoren van leerlingen begint al in de kleutergroepen, waarbij we door observaties, oudergesprekken en gerichte toetsing, signalen van taalachterstanden of een taalvoorsprong vastleggen. Op het moment dat we signalen krijgen van een taalachterstand, wordt gestart met het toepassen van interventies door de leerkracht. De ouders worden geïnformeerd over de interventies. Bij risicoleerlingen zetten wij vanaf groep 2 het computergestuurde interventieprogramma Bouw! Dit is programma waarmee leesproblemen bij risicoleerlingen in groep 2 t/m 4 kunnen worden voorkomen. Het kind leert, de tutor stuurt en de computer wijst de weg. Ouders, grootouders, oudere leerlingen of vrijwilligers kunnen als tutor fungeren.

Voor leerlingen die ondanks de uitbreiding van de instructie en oefentijd onvoldoende vorderingen maken, treffen we extra maatregelen. Minimaal één keer per week krijgen deze leerlingen in groep 3 en 4 extra ondersteuning buiten de groep met behulp van de materialen van Ralfi en Connect. In totaal gaat het om tenminste 45 minuten per week. De ouders worden op de hoogte gebracht en betrokken bij de extra hulp.

Afhankelijk van de vooruitgang die de leerling boekt, brengen we in kaart of er mogelijk sprake is van een ernstig leesprobleem of leesstoornis. Als verschillende interventies onvoldoende resultaat opleveren, kunnen we denken aan mogelijke dyslexie. Om daadwerkelijk vast te stellen of er sprake is van dyslexie, laten we de leerling vanaf groep 4 of 5 onderzoeken, conform het landelijk

vastgestelde dyslexieprotocol. Dit onderzoek dienen ouders aan te vragen en de school begeleidt hen daarbij. Als er sprake is van ernstige dyslexie vergoeden de meeste zorgverzekeringen het onderzoek en de behandelingen.

Als wij denken dat er sprake is van dyslexie, maar de achterstanden zijn niet groot genoeg om een onderzoek aan te vragen, kan de IB-er i.s.m. de OBD een onderzoek afnemen. In dit geval komt de leerling niet in aanmerking voor behandelingen, maar het onderzoek kan wel leiden tot een dyslexieverklaring. De leerling krijgt de gewenste ondersteuning conform het dyslexiebeleid van de Vlieberg (vernieuwd in 2016).

Leerlingen die op de halfjaarlijkse toetsen uitvallen (E V-score), worden eerst terug getoetst voordat zij verder kunnen met de leerstof. Zij kunnen met extra ondersteuning (aanpak 1*) bij de groep blijven. Bij herhaling van uitval komt een leerling in aanmerking voor een loskoppeling. Dit wordt na overleg met de ouders en na onderzoek van de IB-er, in een ontwikkelperspectief vastgesteld. Hierbij worden de beginsituatie, de eind- en tussendoelen vastgesteld. In een groep kunnen maximaal twee ontwikkelperspectieven per vakgebied worden uitgevoerd.

N.B.: Aanpak 1*: De leerling werkt in aanpak 1, maar heeft o.b.v. zijn/haar leerbehoefte een aanvullende aanpak. Dit staat aangegeven in het groepsplan.

9. Ondersteuning rekenen en wiskunde

9.1 Basiskwaliteit

Over het algemeen verwerven de meeste leerlingen met behulp van het onderwijsaanbod uit de methode voldoende rekenvaardigheid in hun ontwikkeling naar functionele gecijferdheid. De referentieniveaus geven vulling aan de inhoud en moeilijkheid. Voor het basisonderwijs geldt het streefniveau (1S) en fundamenteel niveau (1F).

In de kleutergroepen werken we met dagelijkse observaties en met hulp van o.a. de observatielijsten van Schatkist en het Cito-leerlingvolgsysteem volgen we de ontwikkeling van jonge kinderen (afname vanaf eind groep 1). We sluiten aan bij de onderwijsbehoeften door een weloverwogen aanbod van activiteiten. We hebben een beredeneerd aanbod van rekenactiviteiten, waarbij we de methode Wizwijs hanteren. Ook gebruiken we het bronnenboek "Met Sprongen Vooruit" en vullen dit aan met de Schatkistmethode.

De Vlieberg werkt met Wizwijs. Wizwijs biedt het rekenen stapsgewijs aan van realistisch naar abstract d.m.v. creatief handelen. Zelfstandig werken en samenwerkend leren speelt hierin een belangrijke rol.

Vanaf groep 2 worden leerlingen ingedeeld in aanpakken, waarbij de leerkracht de leerlingen specifieke instructie en verwerking geeft.

Vanaf groep 3 wordt vooraf elk blok een instaptoets afgenomen om de beginsituatie van de groep en van de individuele leerling te bepalen.

Vanaf groep 3 wordt na ieder blok door middel van een voortgangstoets bekeken of de leerling de stof beheerst. Afhankelijk van de uitkomst van de toets, krijgt de leerling gerichte herhalings-oefeningen, die aansluiten bij zijn of haar niveau. Vervolgens is er een herhalingstoets om te bekijken of de gerichte oefeningen effect hebben gehad.

Kinderen die de stof al goed beheersen krijgen in een aantal gevallen een aparte aanpak, waarbij er gedifferentieerd wordt op tempo, inhoud en hoeveelheid. Hiervoor gebruiken wij het oefenboek+ en Rekentijgers.

9.2 Basisondersteuning

De reguliere basisondersteuning bij het rekenonderwijs bestaat uit het structureel werken met 3 aanpakken, aangevuld met aparte leerlijnen voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben. Extra oefenstof, extra instructie aan de instructietafel of juist extra uitdagende opdrachten stimuleren de kinderen om zich verder te ontwikkelen. Leerlingen die meer leerstof aankunnen, worden buiten de methode gestimuleerd met Rekentijgers en de methode Kien. De leerstof van deze leerlingen wordt gecompact, opdat er tijd is om te verrijken.

Leerkracht en leerlingen hebben beiden zicht op de instructiebehoefte van de individuele leerling n.a.v. de instap. De resultaten van de instap zijn door de leerkracht verwerkt in het werkschema. Leerlingen kunnen aanvullende onderwijsbehoeften aangeven.

Leerlingen die op de halfjaarlijkse Cito-toetsen uitvallen (E V-score) worden eerst terug getoetst voordat zij verder kunnen met de leerstof. Zij kunnen met extra ondersteuning (aanpak 1*) bij de groep blijven. Bij herhaling van uitval komt een leerling in aanmerking voor een loskoppeling. Dit wordt na overleg met de ouders en na onderzoek van de IB-er in een ontwikkelperspectief vastgesteld. Hierbij worden de beginsituatie, de eind- en tussendoelen vastgesteld. In een groep kunnen maximaal twee ontwikkelperspectieven per vakgebied worden uitgevoerd.

Aanpak 1*: De leerling werkt in aanpak 1, maar heeft o.b.v. zijn/haar leerbehoefte een aanvullende aanpak. Dit staat aangegeven in het groepsplan.

10. Grenzen aan ondersteuning

De Vlieberg besteedt veel tijd en energie aan het begeleiden van leerlingen met een bijzondere ondersteuningsvraag. Ouders worden proactief betrokken en in samenspraak met hen stellen we ondersteuningsarrangementen op.

Echter, we blijven een reguliere basisschool die tegen grenzen van ondersteuning kan oplopen. Deze grenzen zijn bereikt wanneer:

- een leerling niet meer te sturen is;
- een leerling zo agressief is dat de veiligheid van andere leerlingen in het geding is;

- er ondanks de nodige ondersteuning stilstand in de ontwikkeling is;
- een leerling zoveel begeleiding van de leerkracht vraagt dat dit koste gaat van de aandacht voor de overige leerlingen;
- een leerling de draagkracht van een leerkracht te boven gaat en er geen verdere mogelijkheden zijn voor ondersteuning en/of overplaatsing naar een andere groep.

Wanneer de grens van onze ondersteuning bereikt is, gaan we over naar het niveau van bovenscholse ondersteuning (niveau 5), zoals eerder aangegeven is.

11. Professionalisering

Professionalisering en ontwikkeling

De Vlieberg heeft als uitgangspunt om de basiskwaliteit van de leerkrachten zo hoog mogelijk te houden.

Iedere leerkracht heeft daarom een Persoonlijk Ontwikklings Plan (POP), dat jaarlijks in overleg met de directie wordt vastgesteld. Door functioneringsgesprekken, observaties, eigen behoeften en de behoeften van de school krijgt het POP concreet vorm. Iedere leerkracht heeft een budget tot zijn/haar beschikking om dit plan uit te voeren (€500,- per wtf). De leerkrachten zijn zelf verantwoordelijk voor het bijhouden van hun leerkrachtdossier en hun registratie in het lerarenregister.

Op schoolniveau is er de komende periode gerichte teamscholing op het gebied van (leerlingen-)zorg voor de volgende aspecten:

- Borgen van coöperatieve werkvormen t.b.v. het stimuleren van interactie.
- Borgen dyslexiebeleid.
- Borgen meerkunners/hoogbegaafdenbeleid.
- Rekenbeleid/ automatiseren toevoegen.
- Leesbeleid/ spellingafspraken toevoegen.
- Nascholing kenmerken en aanpak ADD, ADHD, Autisme en faalangst.
- Nascholing of bijscholing door externen wordt nog nader bepaald.

Op basis van de kaders en afspraken binnen het Samenwerkingsverband heeft er gerichte scholing op het gebied van hoogbegaafdheid plaats gevonden (eerste periode 2015-2016).

In het schooljaarplan staat aangegeven welke ontwikkelingsonderwerpen er worden opgepakt.

Jaarlijks wordt dit schoolondersteuningsprofiel geëvalueerd en bijgesteld.

Tenslotte

Mocht u na het lezen van dit schoolprofiel nog vragen of opmerkingen hebben, neem dan contact met ons op. We gaan graag met u in gesprek.

November 2017, Simone Tot (dir).